

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 74g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din punctul 29) alineatul (1) al articolului 103 din Codul fiscal și de la litera d) a punctului 4 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q/2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014
(facilitățile fiscale)

CHIȘINĂU

27 iunie 2017

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 74g/2017
(FACILITĂȚILE FISCALE)

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 31 mai 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 27 iunie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate:

- a textelor „*Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.*” și „*transmise în folosință sau posesie*” din punctul 29) alineatul (1) al articolului 103 din Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997;

- a textului „*transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar*” de la litera d) a punctului 4 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q/2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014,

ridicată de avocatul Alexandru Bot în dosarul nr. 3-272/16, pendinte la Judecătoria Chișinău (sediul central).

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 31 mai 2017 de către judecătorul Serghei Dimitriu, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 22 august 2016, Biroul Vamal Chișinău a întocmit un proces verbal de reverificare a declarației vamale prin care s-a constatat că SRL „Transeric Tur” nu a respectat condițiile de acordare a facilităților fiscale prevăzute de art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal și pct. 4 lit. d) din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q/2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 74g/2017
(FACILITĂȚILE FISCALE)

privire la tariful vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014. În acest sens, organul vamal a invocat că bunurile importate de către SRL „Transeric Tur” cu aplicarea facilităților fiscale au fost transmise în locațiune contrar prevederilor normative enunțate.

4. În temeiul procesului verbal de reverificare a declarației vamale, la 22 septembrie 2016, Biroul Vamal Chișinău a emis o decizie de regularizare, prin care SRL „Transeric Tur” i s-a pretins plata drepturilor de import.

5. Reprezentantul SRL „Transeric Tur”, avocatul Alexandru Bot a înaintat la Judecătoria Chișinău (sediul central) o acțiune în contencios administrativ împotriva Biroului Vamal Chișinău, prin care a solicitat anularea deciziei de regularizare din 22 septembrie 2016.

6. În cadrul ședinței de judecată, avocatul Alexandru Bot a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor menționate la § 1 din prezenta decizie.

7. Prin încheierea din 15 mai 2017, instanța de judecată a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 6

Separarea și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 96

Rolul [Guvernului]

„(1) Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.

[...]”

Articolul 102

Actele Guvernului

„(1) Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții.

(2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

[...]”

Articolul 132

Sistemul fiscal

„(1) Impozitele, taxele și orice venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor raioanelor, orașelor și satelor se stabilesc, conform legii, de organele reprezentative respective.

(2) Orice alte prestări sunt interzise.”

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 74g/2017
(FACILITĂȚILE FISCALE)

9. Prevederile relevante ale Codului fiscal al Republicii Moldova nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (M.O., 2007, ediție specială) sunt următoarele:

Articolul 103
Scutirea de T.V.A.

„(1) T.V.A. nu se aplică la importul mărfurilor, serviciilor și pentru livrările de mărfuri, servicii efectuate de către subiecții impozabili, ce constituie rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova:

[...]

29) activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. **Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.**

La active materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie activele a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.

Activele materiale pe termen lung care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă nu pot fi înstrăinate, **transmise în folosință sau posesie** (exceptând locațiunea bunurilor imobile), atât integral, cât și părți componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sunt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale. În cazul în care aceste active materiale pe termen lung se înstrăinează, se transmit în folosință sau posesie, atât integral, cât și părți componente ale acestora, până la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează și se achită de către beneficiar (cumpărător) pornind de la valoarea indicată în factura eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă, în cazul livrării de active materiale pe termen lung, sau de la valoarea în vamă la momentul depunerii declarației vamale, în cazul importului acestora;

[...]”

10. Prevederile relevante ale Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art.28 lit. q/2) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014 (M.O., 2014, nr. 49-52, art. 158), sunt următoarele:

„4. Pentru a beneficia de facilitățile fiscale specificate la pct. 2 și 3 din prezentul Regulament, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) activele materiale pe termen lung sunt destinate includerii în capitalul statutar (social);

b) activele materiale pe termen lung trebuie să fie utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau la executarea lucrărilor;

c) uzura activelor materiale pe termen lung se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate în procesul de producere, prestare a serviciilor și/sau executare a lucrărilor;

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 74g/2017
(FACILITĂȚILE FISCALE)

d) activele materiale pe termen lung nu vor fi comercializate, **transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar** pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii fiscale.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul menționează că, potrivit art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal, una din condițiile acordării facilităților fiscale la importul activelor materiale pe termen lung, destinate includerii în capitalul statutar, este interdicția transmiterii acestora în folosință sau posesie pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale.

12. În context, autorul relevă că sintagma *transmise în folosință sau posesie* din pct. 29) alin. (1) art. 103 din Codul fiscal nu corespunde condițiilor de calitate a legii, or, aceasta este vagă și nu reglementează clar condițiile de acordare a facilităților fiscale.

13. Totodată, autorul excepției de neconstituționalitate afirmă că, deși art.103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal abilitează expres Guvernul să stabilească modul de aplicare a facilităților fiscale, executivul și-a arogat competențe improprie, or, prevederile constituționale stabilesc că reglementarea regimului fiscal reprezintă o prerogativă exclusivă a Parlamentului.

14. În final, autorul excepției de neconstituționalitate pretinde că normele contestate încalcă dispozițiile articolelor 6, 102 alin. (2) și 132 alin. (1) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor și a hotărârilor Guvernului, în speță a Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și a Hotărârii Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Alexandru Bot în dosarul nr. 3-272/16, pendinte la Judecătoria Chișinău (sediul central), este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

19. Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textele „*modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern*”, „*transmise în folosință sau posesie*” din pct. 29) alin. (1) art. 103 din Codul fiscal și textul „*transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar*” de la lit. d) pct. 4 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art.103 alin. (1) pct.29) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q/2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014.

20. Astfel, referitor la critica de neconstituționalitate a prevederilor din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014, autorul excepției de neconstituționalitate susține că Guvernul a stabilit modul de aplicare a facilităților fiscale prin derogare de la prevederile art. 6, 102 alin. (2) și 132 alin. (1) din Constituție, arogându-și competențe improprii.

21. În acest sens, Curtea menționează că potrivit art. 102 alin. (1) și alin. (2) din Constituție: „Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții. Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor”.

22. Curtea a statuat în jurisprudența sa că actele Guvernului și normele cuprinse în ele nu pot avea un caracter primar, ele sunt acte complementare, ce dezvoltă și **concretizează dispozițiile legii** (HCC nr.14 din 18 martie 1999).

23. În speță, Curtea constată că prin art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal Parlamentul a stabilit scutirea de T.V.A. la importul activelor materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar. În același timp, prin norma menționată legislativul a delegat Guvernului dreptul de a stabili modul de aplicare a facilităților fiscale respective.

24. Astfel, Curtea observă că, în scopul asigurării executării prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal, Guvernul a adoptat Hotărârea nr.145 din 26 februarie 2014.

25. Curtea relevă că Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014 nu instituie sarcini fiscale, ci doar detaliază prevederile Codului fiscal în partea ce ține de interdicția transmiterii în folosință sau posesie a bunurilor importate cu aplicarea facilităților fiscale.

26. Prin urmare, Curtea nu poate reține criticile de neconstituționalitate formulate de autorul excepției.

27. În ceea ce privește pretinsa neconstituționalitate a sintagmei „*transmise în folosință sau posesie*” din pct. 29) alin. (1) art. 103 din Codul fiscal sub aspectul condițiilor de calitate a legii, Curtea observă că excepția nu îndeplinește exigențele prevăzute de art. 24 alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, potrivit căreia *sesizarea trebuie să fie motivată*, or, autorul nu a indicat dispozițiile din Constituție în raport cu care textul de lege criticat ar fi în contradicție.

28. Totodată, Curtea constată că, ridicând excepția de neconstituționalitate, atât asupra textului „*transmise în folosință sau*

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 74g/2017
(FACILITĂȚILE FISCALE)

posesie” din pct. 29) alin. (1) art. 103 din Codul fiscal, cât și a textului „transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar” de la lit. d) pct. 4 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014, autorul nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci urmărește, *de facto*, excluderea interdicției de a transmite în folosință sau posesie bunurile care au fost scutite de la plata drepturilor de import.

29. În lumina celor expuse, Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate:

- a textelor „Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.” și „transmise în folosință sau posesie” din punctul 29) alineatul (1) al articolului 103 din Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997;

- a textului „transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar” de la litera d) a punctului 4 din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 29) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q/2) din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 145 din 26 februarie 2014,

ridicată de avocatul Alexandru Bot în dosarul nr. 3-272/16, pendinte la Judecătoria Chișinău (sediul central).

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

Chișinău, 27 iunie 2017
DCC nr. 60
Dosarul nr. 74g/2017